

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavtio Criminalis, Seu De Processibus Contra Sagas Liber

Spee, Friedrich von

Francofvrti, 1632

17. An captis in causa Magiae permittenda defensio sit & Aduocatus
concedendus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11133

D V B I V M XVII.

An captis in causa Magie permittenda defensio sit, & Aduocatus concedendus?

PVdet me quæstionis, sed iniquitas nostrorum temporum pudorem detergit: existimant imperiti (imo malitiosi & iniqui, cum tam imperitus vix quisquam esse possit) quia Crimen hoc Sagarum exceptum sit, omnem prorsus defensionem præscindi oportere. Sed quid sit sentiendum, duplici Responsione breuiter explicabo. Itaque

RESPONDEO I. Cum liquidum est de crimine excepto, reiicitur defensio, & negatur Aduocatus ex iure communi iuxta cap. finale de Hæreticis in 6. & legem quisquis, §. denique, C. ad leg. Jul. & leg. per omnes, C. de defensione ciuitatum. Itaque, quod si capta quæpiam crimen quidem de se non negat, sed crimine admissio, defendere illud cupit, id est, excusare, vt verbi causa obtinendo artem esse liberalem, vel à Dæmone

defensio sit, & aduocatus concedendus? 95

mone se deceptam, coactam, &c. potest ei negari defensio & aduocatus.

RATIO est: quia excusationes huiusmodi friuolæ sunt, ac proinde explodi possunt, nec audiri: præsertim cum iam sit excussa & definita sit huius criminis atrocitas à communi Doctorum consensu. Sed hic difficultas non est, nec de hoc casu proposita quæstio procedit. Itaque

RESPONDEO II. Cum non plene & plane constat de crimine, admittenda defensio est, & aduocatus concedendus ex sententia communi, vt vide apud Iulium Clarum, §. hæresis, num. 16. & Farinacium quæst. 39. num. 109. & 167. quod etiam seruandum in criminibus Exceptis, vt bene sentiunt Autores citati à Delrio, & post eum à Tannero de Iustitia disp. 4. quæst. 5. dub. 3. num. 76. nimirum Doctores Ingolstadienses, Friburgenses, Patauini, Bononienses, Autores Mallei Eimericus, Penna, Humbertus, Simancha, Bossius, Rolandus, &c. Imo quid Autores adducimus, aut sententiam communem

vo-

96 Dub. XVII. *An captis in causa Magiæ permittēda*
vocamus, quasi auctoritate quæstio cer-
nenda sit? est enim id plane Iuris natu-
ralis (vt nemo hominum negare volet,
qui ratione fungatur) vt defendere te
possis, cum de culpa non es conuictus.
Itaque quod si capta quæpiam crimen
quidem non excusare, sed à se illud a-
moliri vult, negans se eo scelere teneri
de quo quæritur an teneatur, permitti
debet integerrima sui defensio, & con-
cedi aduocatus, quem optimum nanci-
sci potest. Imo tantum abest, vt negari
hæc ei debeant, eo quod crimen Excep-
tum sit, vt etiam ob eam ipsam causam
tanto promptius concedi debeant, imo
merito obtrudi. Rationes istæ sunt:

RATIO I. Ridiculum est clamare cri-
men Magiæ Exceptum esse, antequam
constet captiuam eius ream esse. Nam
esto sit exceptum, sit atrox, sit fune-
stum, sit quantumcunque volet, quid-
tum postea si persona capta eo se teneri
negat? Quod si crimen id ipsa habet,
tum vero age, dic exceptum esse, ac
procede vt in exceptis licet; sed id de-
nique nunc est adhuc in quæstione, an

eo

eo crimine ipsa sit alligata? Ridicule igitur magnitudo criminis obiicitur.

RATIO II. Naturalis iuris est, ut nemini negetur iusta & integra sui defensio, quam optima ea haberi potest: adeoq; ut qui per se nequit, per alium se defendat, qui maxime idoneus videatur: quæ autem iuris naturalis sunt, æque in exceptis ac non exceptis observari debent, ut supra dictum est: frustra igitur exceptionem prætendimus, cum à iure naturali & rectæ rationis dictamine exceptio non detur.

RATIO III. Si autem, ut iam dixi, naturalis iuris est, ut nemini negetur iusta sui defensio, tanto utique minus negari oportebit, quanto maior erit sui defendendi necessitas, & quanto maius erit malum illud, contra quod se quisque defendit. Verbi causa, si concessum est à iure naturæ, ut prohiberi non possim, ne me defendam ab ictu cultri, multo minus igitur prohiberi poterò, ne me defendam ab ictu bombardæ. Vnde sequitur, ut si ius nactus sum à natura defendendi me & purgandi à Crimine mi-

H

nori,

98 Dub. XVII. *An captis in causa Magiae permittēdo*
nori, multo maxime ius habeam me
defendendi & purgandi à Crimine ma-
iore, ac præsertim tam atroci quam est
Magiæ. Imo sequitur, vt quo grandius
est malum atque crimen, quod mihi in-
tentatur, & à me repellere habeo, eo et-
iam melior & magis idonea concedi
debeat defendendi ratio, per meliores
& aptiores quosque aduocatos; qui
proinde ex vi iuris naturalis negari non
poterunt.

RATIO IV. Idem plane præter ius
naturale requirit charitas Christiana:
quæ quidem cum eius sit nature, vt non
modo non impediât ne te defendas, sed
& potius iuuare velit, atque arma, quo id
tanto possis melius, subministrare cu-
piat: vtique & hoc aget, vt quo maior vis
ac malum est, quod à ceruicibus tuis
depellere satagis, eo quoque & impe-
diat minus, & iuuet promptius, atque
arma celerius, eaq; meliora in manus
obtrudat. Ex quibus omnibus sequitur,
quod probare intendebam, non modo
non negari posse, in crimine excepto,
quam optimam integerrimamq; sui
de-

defensionem, verum etiam hanc multo magis quam in crimine non excepto concedi oportere, ac qui secus faxit violati iuris naturalis & charitatis Christianæ in re maximi momenti adstringi, proindeq; peccati mortalis reū cōstitui. Potestne vero quisquam Principum Consiliarius tam esse simplex, vt nesciat, aut tam incurius vt nō moneat? Iam enim Inquisitores quosdam optimorum & laudatissimorum Principum esse scimus, qui non modo Pontificiam Bullam Cœnæ, atque excōmunicaciones contemnunt, dum sine speciali Sedis Apostolicæ licentia in Personas Ecclesiasticas manus iniiciunt; sed id audent quoque ex iudiciis, quæ nec puer quispiam à Grammatica sua abreptus non irrideat; &, ne insuper via optima defendant, plane cauēt. Atque hic scilicet est Iustitiæ zelus, vt cum auctoritate iniqui simus, & libertatis omnis Ecclesiasticæ, quam vel maxime tuesi nos oportebat, euersores. Quod si autem viris Ecclesiasticis sic indigne defensionis via obstruitur, & quicquid a-

H 2 gant,

100 Dub. XVII. *An captis in causa Magia permittē-*
gant, per fas & nefas nocentes debent
esse, quid iam aliæ viles animæ sperant
habent! Mirantur multi, Ecclesiastici
cum ordinem hæc non conqueri ubi o-
portebat.

RATIO V. Imo vt clarius pateat ab-
surditas & imperitia imo malitia eo-
rum, qui in crimine excepto seu atro-
ci negandum censent Aduocatum,
quem in aliis concedunt: audiat me
Lector qua ratione procedant, nam ita
res habet:

Accusat me quispiam commissi fur-
ti: magna hæc macula est meæ famæ;
concedunt mox igitur periti illi & bo-
ni, vt me defendam ac maculam e-
luam, & si ipse commode nequeam,
Aduocatum eligam, qui pro me præ-
stet.

II. Accusat me alius commissi adul-
terij: maior hæc macula est; adhuc i-
gitur concedunt, vt hanc quoque no-
tam eluam.

III. Accusat tertius commissi vene-
ficij: turpissima & maxima hæc macu-
la est; mox igitur prohibent, ne me de-
fen-

fendam nec eluam, & rationem addunt: maculam enim hanc turpissimam esse, crimen atrocissimum, funestissimum, non igitur elui debere.

Quis non ingemiscat ad hanc rationem tam præclaram! quippe quæ omnino contrarium euincat, ut quoniam crimen maximum est quod imputatur, maxima macula quæ aspergitur, tanto amplius maiore studio, melioribusq; mediis ne meæ famæ adhærescat prouidere debeam. Pudet me Germaniæ, cum non melius in re tanti momenti argumentari nouimus. Quid dicent aliæ nationes, quæ iam tum simplicitatem nostram ridere solitæ sunt? indigna res sane, quam nec infantes probare velint, ut ei contra vim pestilentissimi serpentis manum liges, cui contra morsum pulicis utramque soluis. Infero hic quod mihi nuper vir clarissimus narrauit, & ipse multorum annorum Iudex. Princeps quidam quem nominare non attinet, in Sagas acriter aliquot annos animaduerberat; Incidit ut & religiosus quispiam cape-

102 Dub. XVII. *Ancaptis in causa Magiae permittēda*
retur; Mouit Ordo se, & defensioni pe-
tiuit locum, sed hunc penitus negabat
Princeps, rogat tamen Iudicem, quem
dixi, quid ipsi videretur? qui cum re-
sponderet, omnino concedi oportere,
perscribit rem ad Academiam quan-
dam Germaniæ, à qua idem affertur
responsum. Indignatus Princeps; si sic,
inquit, concedenda omnibus defensio
fuit, quam nos multos igitur innocen-
tes hactenus perdidimus!

Euge bene! & quam multos hacte-
nus alij quoque ex eodem capite inno-
centes perdiderunt, atque indies adhuc
perdunt! Deus numerum sane signat, &
in iudicium suo tempore producet. Ca-
ueant Magistratus, ne dum ardere se
putant Iustitiæ zelo, id agant vt ardeant
in alterius vitæ flammis. Loqui hoc vi-
ri docti & prudentes debebant etiam
in conspectu Regum & non confundi,
quia veritas est. Nihilominus prædictus
Princeps procedi simpliciter volebat,
cum sic instaret, quod ni fieret, damna-
ret hactenus à se factos processus: do-
mec tandem non nemo commotum a-
ni-

nimum hac voce sedauit: Non ideo peccandum vltcrius videri, si haectenus peccatum sit: neque vnquam delictum prius, posteriore posse corrigi, sed au-geri.

D V B I V M X V I I I.

Quæ Corollaria ex proxime dictis colligantur?

RESPONDEO, Colliguntur hæc, quæ etsi inter legendum ipsa satis in animum lectoris influere poterant, nihilominus quo certius eum stringant, ita ordine dispono:

COROLL. I. Iniquum est, iis quæ defendere se volunt, quod Sagæ non sint, negare aduocatum.

COROLL. II. Et quidem optimum, ac si quem ipsæ velint.

COROLL. III. Ac si quidem id ipsæ nesciant, aut non cogitent, non monere de hoc suo iure, ac sincere instruere.

COROLL. IV. Iuuari potius debet ad defensionem, & omnia necessaria concedi, quam quouis modo impediri.